

Decyzja

Na podstawie art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r. poz. 570) oraz art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r., Poz. 572)

po rozpatrzeniu odwołania z 28.04.2025r. wniesionego przez Gminę Kuźnia Raciborska reprezentowaną przez Burmistrza Miasta Kuźnia Raciborska od decyzji Zastępcy Wójta Gminy Nędza z 10.04.2025r. o nr PPŚP.6220.14.2024 stwierdzającej brak potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa stawu rybnego o głębokości większej niż 3 m poprzez eksploatację złoża kruszywa naturalnego (po udokumentowaniu) zlokalizowanego na terenie działek o numerach ewidencyjnych : 576, 577, 579, 578, 575, 573, 570, 569, 566, 565, 574 km. 1 w miejscowości Siedliska” i określającej warunki realizacji przedsięwzięcia

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach w składzie:

Przewodnicząca składu orzekającego – Anna Kajzerek-Dziwoki (sprawozdawca)

Członek składu orzekającego – Kamila Kozłara

Członek składu orzekającego – Katarzyna Stebnicka

na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 czerwca 2025 r.

orzekło

uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji

Uzasadnienie

Decyzją opisana powyżej organ I instancji orzekł jak wskazano na wstępie. W uzasadnieniu decyzji organ ten przedstawił motywy wydanego orzeczenia.

Pismem z 28.04.2025r. Gmina Kuźnia Raciborska działająca przez Burmistrza Miasta Kuźnia Raciborska wniosła odwołanie, w którym zaskarżonej decyzji zarzuciła wydanie jej po przeprowadzeniu postępowania obarczonego uchybieniami polegającymi na: 1) dokonaniu niepełnej analizy długoterminowych skutków środowiskowych przedsięwzięcia, 2) braku wystarczającego poinformowania społeczności lokalnej o inwestycji i jej potencjalnych skutkach, 3) dokonaniu niepełnej analizy oddziaływania skumulowanego inwestycji, 4) braku uwzględnienia długofalowego zarządzania terenem po zakończeniu inwestycji, 5) braku analizy wpływu inwestycji na klimat lokalny i bioróżnorodność, 6) braku analizy potencjalnego zagrożenia dla bezpieczeństwa, 7) braku rozważenia pozorności celu inwestycji, i wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całość i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, z obowiązkiem przeprowadzenia rzeczywistej konsultacji społecznej i uzupełniania materiału dowodowego oraz przeprowadzenie ponownej analizy sprawy, z uwzględnieniem wszystkich uwag stron postępowania.

Organ I instancji przekazał ww. odwołanie wraz z aktami sprawy do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach.

Kolegium stwierdziło, że odwołanie jest dopuszczalne i zostało wniesione z zachowaniem ustawowego terminu.

Po wpłynięciu ww. środka zaskarżania Kolegium wezwało pismem z 8.05.2025r. organ I instancji o nadesłanie upoważnienia, z którego wynikać miało umocowanie P. Andrzeja Chroboczka - Zastępcy Wójta Gminy Nędza do wydania zaskarżonej decyzji w imieniu Wójta Gminy Nędza.

Organ I instancji nadesłał żądane dokumenty pismem z 12.05.2025r.

W toku postępowania odwoławczego do Kolegium wpłynęło w dniu 6.06.2025r. pismo strony odwołującej z 29.05.2025r. podtrzymujące zarzuty odwołania oraz odnoszące się do stanowiska organu I instancji przedstawionego w piśmie przekazującym odwołanie wraz z aktami sprawy.

Po zapoznaniu się z odwołaniem i aktami sprawy Kolegium przystąpiło do merytorycznego rozpatrzenia sprawy i stwierdziło, co następuje.

Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r., Poz. 1112 z późn. zm. - dalej jako: „ustawa” lub „ustawa – ooś”), decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Stosownie do postanowień ust. 2 ww. artykułu uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 1) oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 2).

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem decyzji administracyjnych enumeratywnie wymienionych w treści art. 72 ust. 1 pkt 1 – 29, przy czym wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się w przypadkach wymienionych w ust. 2 i ust. 2a ww. artykułu. W myśl postanowień ust. 1a ww. artykułu wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane. W myśl ust. 3 ww. artykułu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1, oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia następuje w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b tego artykułu.

Zgodnie z treścią art. 73 ust. 1 ww. ustawy postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

Przepis art. 74 ust. 1 ww. ustawy określa dokumenty, które należy dołączyć do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stosownie do ust. 2 tego artykułu, jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10, stosuje się art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Kwalifikacji przedsięwzięcia do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dokonuje się w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10.09.2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2019r., Poz.1839 z późn. zm.). Zgodnie z tym rozporządzeniem planowane przedsięwzięcie zakwalifikowano w myśl:

- § 3 ust.1 pkt 40 lit. a jako przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu kopalin ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a:
 - a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:
 - w przypadku wydobywania torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art. 16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego - na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 tej ustawy,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
 - w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.),
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,
 - b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a; oraz
- § 3 ust. 1 pkt 89 lit. f jako przedsięwzięcie polegające na gospodarowaniu wodą w rolnictwie polegające na realizacji stawów o głębokości nie mniejszej niż 3 m, innej niż wymieniona w lit. e.

Zgodnie z treścią art. 75 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wójt, burmistrz, prezydent miasta – w przypadku pozostałych przedsięwzięć (innych niż wymienione w punktach 1-3). Szczegółowe zasady ustalania organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określają przepisy ust. 1a – 7 tego artykułu.

Art. 59 ust. 1 ustawy stanowi, że przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

- 2) planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.

W myśl art. 59a ust. 1 ustawy przystąpienie do:

- 1) przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1,
- 2) analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2,
- 3) ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1

- organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte.

Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, w przypadku:

- 1) stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej,

- 2) naruszenia kryterium oceny lokalizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 2

- organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia:

- 1) bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na:

- a) środowisko, w tym klimat oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi,

- b) dobra materialne,

- c) zabytki,

- ca) krajobraz, w tym krajobraz kulturowy,

- d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-ca,

- e) dostępność do złóż kopalin;

- 1a) ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz katastrof naturalnych i budowlanych;

- 1b) podatność danego przedsięwzięcia na zmiany klimatu;

- 2) możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;

- 3) wymagany zakres monitoringu.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 określa się, analizuje oraz ocenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę także skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami. (ust. 2).

Przepis art. 84 ust. 1 ustawy stanowi, że w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Decyzja ta wydawana jest po uzyskaniu opinii, o których mowa w art. 64 ust. 1 i 1a. W decyzji, o której mowa w ust. 1, właściwy organ może określić warunki lub wymagania, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b lub c, lub nałożyć obowiązek działań, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. b lub c. (ust. 1a). Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. (ust. 2).

Stosownie do art. 85 ust. 1 ustawy, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać: w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy stwierdzaniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. (ust. 2 pkt 2). Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, niezwłocznie po jej wydaniu, podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniami i opiniami organów, o których mowa w art. 77 ust. 1, a także udostępnia na okres 14 dni w Biuletynie Informacji

Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu treść tej decyzji. W informacji wskazuje się dzień udostępnienia treści decyzji. Przepis stosuje się odpowiednio do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej bez przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. (ust. 3).

Stosowanie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., Poz. 1890), do spraw prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 (ustawie – ooś – przyp. Kolegium) wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem przepisów art. 61 ust. 1, art. 66 ust. 1 pkt 5, art. 82 ust. 1 oraz art. 86f ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz stosuje się przepisy art. 86f ust. 1a, 2a i 8 ustawy zmienianej w art. 1.

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz po rozważeniu stanu prawnego i faktycznego sprawy Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza, iż zaskarżona decyzja nie może się ostać w obrocie prawnym, a w sprawie zastosowanie znajdzie art. 138 § 2 kpa, który stanowi, że organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wyjaśnia, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia jest decyzją związaną. Z treści przepisów ustawy wynika, że właściwy organ jest zobowiązany do wydania takiej decyzji, w każdym przypadku, gdy zwróci się o to w sposób prawem przewidziany strona, za wyjątkiem przypadków enumeratywnie wymienionych w przepisach prawnych, stanowiących podstawę wydania decyzji negatywnej. Wydanie decyzji negatywnej w sprawie następuje w przypadkach:

- niezgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został on uchwalony,
- odmowy uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez właściwy organ współdziałający;
- gdy z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w innym wariantcie niż proponowany, a wnioskodawca nie zgadza się na ten, wskazany przez organ – wariant dopuszczony do realizacji (art. 81 ust. 1 ustawy),
- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (art. 81 ust. 2 ustawy),
- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt. 1, 3 i 4 tej ustawy (art. 81 ust. 3 ustawy – ooś).

W każdym innym przypadku organ jest zobowiązany do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia. Przeprowadzenie postępowania w sprawie winno odbywać się z uwzględnieniem norm wynikających z przepisów prawnych o charakterze proceduralnym przy prawidłowym ustaleniu podmiotów, którym w myśl obowiązujących przepisów prawa służyć będzie status strony w tym postępowaniu.

Pierwszy ze wskazanych powyżej przypadków wydania decyzji negatywnej ustawodawca przewidział w art. 59a ust. 1 pkt 2 ustawy – ooś w myśl którego, przystąpienie do analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Na tym etapie, w przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, zgodnie z art. 59a ust. 3 pkt. 1 ww. ustawy.

Analizując przedmiotową sprawę Kolegium stwierdziło, że organ I instancji nie dokonał pełnej analizy zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do tej części działek, na których planowane jest przedsięwzięcie, objętych tym planem. Z akt sprawy wynikało bowiem, że planowana inwestycja zgodna jest jedynie dla działek (części działek nr 576, 577, 679) objętych planem o symbolu 10.3 PE, UT,RP – możliwość eksploatacji złóż kopalin z ukierunkowaniem na funkcje turystyczne i hodowlane, zaś pozostała część tych działek oraz działki nr 578, 575, 574, 573, 570, 569, 566, 565 znajdują się

poza miejscowym planem. Dla terenów o symbolu 10.3`PE, UT,RP w § 7 ust. 4 pkt 1 lit. a-t ustalono szczególne warunki eksploatacji kruszyw, których organ I instancji w ogóle nie przeanalizował. Nie zbadał także warunku z § 7 ust. 5 planu dla planowanego przedsięwzięcia.

Wobec powyższego w ponownie prowadzonym postępowaniu obowiązkiem organu I instancji będzie dokonanie ponownej wyczerpującej analizy zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bez pominięcia zapisów jednostek redakcyjnych planu dotyczących terenu, na którym położone są działki inwestycyjne (planowanego przedsięwzięcia). (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 14 maja 2025r., sygn. akt III OSK 622/25). Jednocześnie Kolegium stwierdziło, że organ I instancji nie prawidłowo ustalił podstawę prawną badania powyższej zgodności. W przedmiotowej sprawie nie znajdzie bowiem zastosowania art. 80 ust. 2 ustawy – ooś. Zgodnie bowiem z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., Poz. 1890), do spraw prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem przepisów art. 61 ust. 1, art. 66 ust. 1 pkt 5, art. 82 ust. 1 oraz art. 86f ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz stosuje się przepisy art. 86f ust. 1a, 2a i 8 ustawy zmienianej w art. 1. Ustawa nowelizująca weszła w życie 16.10.2023r., zaś postępowanie w sprawie zostało wszczęte przez Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza w dniu 24.07.2024r. (data wpływu wniosku do organu I instancji). Zatem dokonując ponownej analizy zgodności przedsięwzięcia z planem organ I instancji winien to uczynić w oparciu o prawidłowy przepis prawa.

Kolegium zwraca także uwagę, że ustawodawca przepisem art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy, nałożył na organ przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, uwzględnienia łącznie wskazanych tym przepisem kryteriów, w tym m. in. powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych i zrealizowanych, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem. W zaskarżonej decyzji organ I instancji wskazał, że biorąc pod uwagę parametry eksploatowanego przedsięwzięcia, należy stwierdzić, że oddziaływania skumulowane w związku z funkcjonowaniem inwestycji nie będą występowały. Jednocześnie organ ten wskazał, że teren, na którym planowane będzie przedsięwzięcie do realizacji, częściowo jest użytkowany rolniczo (zachodnia część terenu), natomiast wschodnia część stanowi nieużytek częściowo porośnięty roślinnością drzewiastą. Obecnie na południu od terenu przedsięwzięcia również wykonany jest zbiornik wodny, stanowiący miejsce eksploatacji kruszywa, zaś od zachodniej strony obszar przedsięwzięcia sąsiaduje z ul. Żwirki i Figury i Kopalnią Piasku „Kotłarnia” S.A. Z kolei planowane do realizacji przedsięwzięcie obejmie budowę zbiornika wodnego (stawu hodowlanego) o głębokości 5-6 m, a jako że w podłożu znajdują się grunty, mogące stanowić potencjalne kruszywo, które może być eksploatowane i wykorzystywane gospodarczo, kształtowanie czaszy zbiornika będzie prowadzone, jako eksploatacja kruszywa. Inwestor przewiduje w ciągu dnia eksploatować 160 ton kopaliny. W świetle powyższego istotne jest zbadanie kumulacji oddziaływań ww. przedsięwzięć sąsiadujących z planowanym do realizacji. Informacja w tym zakresie zawarta w Karcie informacyjnej przedsięwzięcia, jak i organu I instancji, jest lakoniczna. Organ I instancji nie pogłębił analizy kryterium wskazanego w art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy. Strona odwołująca podniosła w odwołaniu, że w postępowaniu zabrakło pogłębionej analizy oddziaływania skumulowanego inwestycji z czym należało się zgodzić. Organ I instancji pomimo, iż dostrzegł w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia inne realizowane podobne przedsięwzięcia, to nie odniósł się do tych okoliczności w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem. W ponownie prowadzonym postępowaniu uchybienie to winno zostać usunięte.

Jednocześnie zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 2 ustawy uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy stwierdzaniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Organ I instancji stwierdził, że [cyt.:] „Po analizie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wraz z wymaganymi dokumentami pod kątem uwarunkowań

związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ustalono, że w przedmiotowym przypadku nie zachodzą szczególne uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 ww. ustawy ooś. Jednocześnie uzasadnienie zaskarżonej decyzji stanowi powtórzenie uzasadnienia postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 5.03.2025r. Wobec tego za wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 13.12.2012r., sygn. akt IV SA/Po 1065/12 (LEX nr 1235417) wskazać przyjdzie, że [cyt.:] „1. Uwarunkowania, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mają charakter ogólny i choć organ musi je wszystkie przeanalizować to nie oznacza, że przy każdej planowanej inwestycji one zaistnieją. Nie każde bowiem przedsięwzięcie będzie związane z wykorzystaniem zasobów naturalnych, czy też będzie występowało ryzyko jego awarii. Dlatego oczywistym jest, że pomimo sformułowania, że należy "uwzględnić łącznie" wskazane uwarunkowania, ich ocena ograniczy się tylko do tych, które realnie występują w danej sprawie.” Zatem obowiązkiem organu w ponownie prowadzonym postępowaniu będzie analiza i ocena uwarunkowań, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy, które w sprawie zaistniały. Przepis art. 85 ust. 2 pkt 2 ustawy kształtuje obowiązek podania informacji o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy stwierdzaniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Organ I instancji ponownie rozpatrując sprawę winien ten obowiązek wypełnić, zaś opinia wyrażona przez organ współdziałający, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, tak jak pozostałe opinie organów współdziałających winny zostać poddane ocenie w łączności z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w sprawie na zasadzie swobodnej oceny dowodów. Opinie organów współdziałających są jednym z elementów materiału dowodowego sprawy i podlegają rozpoznaniu przez organ wydający decyzję w tej sprawie. Są to elementy specyficzne, ponieważ wyrażają stanowisko organu opiniującego i ma charakter pomocniczego stadium postępowania – nie zwalnia to jednak organu prowadzącego postępowanie w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko od zachowania reguł postępowania administracyjnego, a w szczególności ustaleń okoliczności sprawy istotnych dla wydania rozstrzygnięcia zgodnego z przepisami prawa.

Stwierdzone zatem uchybienia winny zostać usunięte w ponownie prowadzonym postępowaniu, a zgromadzony materiał dowodowy organ I instancji powinien poddać wnikliwej analizie i ocenie według reguł płynących z art. 7 i 77 § 1 kpa, które to przepisy, w świetle powyższych uwag, zostały w sprawie naruszone. Zgodnie z art. 7 kpa, statuującym zasadę prawdy obiektywnej, w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Natomiast stosownie do art. 77 § 1 kpa organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Obowiązek rzetelnego i wyczerpującego zgromadzenia materiału dowodowego oznacza obowiązek podjęcia przez organ administracyjny wszystkich niezbędnych działań, w tym obowiązek przeprowadzenia dowodów z urzędu czy też na wniosek strony, służących ustaleniu stanu faktycznego sprawy; materiał dowodowy zebrany w sprawie winien bowiem być kompletny, tj. dotyczący wszystkich okoliczności faktycznych, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Z kolei obowiązek rozpatrzenia materiału dowodowego polega na dokładnym zapoznaniu się z tym materiałem, ustosunkowaniu się do każdego ze zgromadzonych w sprawie dowodów z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między nimi, aby uzyskać jednoznaczność ustaleń faktycznych i prawnych. Negatywne konsekwencje zaniedbania należących do organu czynności dowodowych nie mogą obciążać strony. Wykonanie obowiązku wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego w celu ustalenia niewątpliwego stanu faktycznego sprawy winno odbywać się z uwzględnieniem norm wynikających z przepisów prawnych o charakterze proceduralnym.

Podsumowując w świetle powyżej przedstawionego wywodu, zdaniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, w sprawie wystąpiło naruszenie przepisów postępowania, a to art. 7 i 77 § 1 kpa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. W takim przypadku, stosownie do cytowanego art. 138 § 2 kpa zachodzi konieczność uchylenia zaskarżonej decyzji organu I instancji w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez ten organ. Jednocześnie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje, że zasada dwuinstancyjności sprzeciwia się podjęciu przez organ odwoławczy rozstrzygnięcia merytorycznego w sprawie. Prowadziłoby to do pozbawienia stron możliwości kontroli odwoławczej orzeczenia wydanego po rozważeniu podniesionych przez Kolegium powyżej uwag i wyeliminowaniu dostrzeżonych uchybień. Kolegium wyjaśnia, że zakres czynności jakie w ramach postępowania odwoławczego może przeprowadzić organ odwoławczy określa przepis art. 136 kpa. Zgodnie z § 1 tego artykułu organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego

postępowania organowi, który wydał decyzję. W świetle § 2 ww. przepisu, jeżeli decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, organ odwoławczy może zlecić przeprowadzenie określonych czynności postępowania wyjaśniającego organowi, który wydał decyzję. Zgodnie natomiast z art. 136 § 3 kpa, przepis § 2 stosuje się także w przypadku, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. W świetle § 4 art. 136, przepisów § 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione. Kolegium wskazuje, że przesłanki paragrafów 2-4 art. 136 kpa nie zostały w sprawie spełnione. Wobec tego rozważenia wymagało zastosowanie przepisu § 1 art. 136 kpa. Jednakże wskazanych uchybień nie sposób było usunąć w trybie tego przepisu. Na jego mocy organ odwoławczy jest bowiem uprawniony do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego mającego charakter jedynie uzupełniający w stosunku do postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji, o czym była już mowa. Oznacza to, że organ odwoławczy nie może prowadzić postępowania zastępującego postępowanie, które winien był przeprowadzić organ I instancji. W sytuacji, gdy organ I instancji orzekł pomimo tego, że nie ustalił w sposób niewątpliwy i wyczerpujący stanu faktycznego sprawy, to w istocie nie nastąpiło rozpoznanie sprawy w rozumieniu merytorycznym w pierwszej instancji. Takiej wadliwości postępowania organ odwoławczy nie może konwalidować, ponieważ naruszyłby zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego wyrażoną w art. 15 kpa, zgodnie z którym postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne. Przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w szerszym zakresie niż dozwala art. 136 § 1 kpa i zastąpienie w ten sposób organu I instancji w prowadzeniu postępowania wyjaśniającego pozbawiłoby strony prawa do dwukrotnego merytorycznego rozpoznania sprawy administracyjnej. Kolegium stwierdziło, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy konieczne jest przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w znacznym zakresie, a okoliczności wymagające wyjaśnienia mają kluczowe znaczenie dla jej rozstrzygnięcia przy zachowaniu przez organ I instancji wymogów przepisów procesowych. Z tej to przyczyny zastosowanie w sprawie znalazł art. 138 § 2 kpa. Wypełniając obowiązek płynący ze zdania 2 art. 138 § 2 kpa, Kolegium wskazuje, że organ I instancji obowiązany będzie przeprowadzić ponownie postępowanie mające na celu wyeliminowania uchybień wskazanych przez Kolegium w niniejszej decyzji. W trakcie tego postępowania winien raz jeszcze przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, którego celem ma być rzetelne i prawidłowe ustalenie stanu faktycznego sprawy dla wydania następnie rozstrzygnięcia o przekonywującej, niebudzącej wątpliwości treści. W wydanym rozstrzygnięciu organ I instancji winien wyjaśnić przesłanki, którymi kierował się przy jego podejmowaniu oraz ustosunkować się do wszelkich uwag podniesionych w trakcie postępowania przez odwołującą się stronę.

Odnosząc się zaś do pozostałych zarzutów odwołania, za wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z 6.06.2023r. sygn. akt II SA/Lu 285/23, (LEX nr 3580815) wskazać przyjdzie, że [cyt.:] „Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest decyzją uznaniową, lecz ma charakter związany, co oznacza że odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie. Przesłanki odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia stanowią: - niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 u.i.o.ś.), - brak zgody wnioskodawcy na realizację przedsięwzięcia w innym wariantcie, niż wariant proponowany przez wnioskodawcę jeżeli w stosunku do proponowanego zaistniały przesłanki odmowy uzgodnienia warunków realizacji (art. 81 ust. 1 u.i.o.ś.), - wykazanie znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 81 ust. 2 u.i.o.ś.), - wykazanie, że przedsięwzięcie może wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 Prawa wodnego (art. 81 ust. 3 u.i.o.ś.). (...). Okoliczność negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, sama w sobie, nie stanowi podstawy do odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia. Co więcej zauważyć należy, że negatywne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko stanowi typową i nieodłączną cechę przedsięwzięć, co do których wydawana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Także sama nieodwracalność, czy też trwałość negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nie jest okolicznością, która uzasadnia wydanie decyzji odmownej. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa bowiem wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko i wymagania, jakie powinny być spełnione, aby minimalizować skutki negatywnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Oczywiście optymalnym byłoby, aby określając warunki

realizacji przedsięwzięcia w ogóle wyeliminować negatywny wpływ inwestycji na środowisko. Jest to jednakże postulat trudny, czy wręcz niemożliwy do zrealizowania, w związku z czym typowy cel decyzji środowiskowej polega na takim ukształtowaniu planowanego przedsięwzięcia, aby przedsięwzięcie w możliwie najmniejszym stopniu pogorszyło lub wpłynęło na stan otoczenia.” Niemniej jednak organ I instancji z uwagi na dostrzeżone przez Kolegium uchybienia obowiązany będzie ponownie przeanalizować uwagi i zarzuty podnoszone przez stronę odwołującą się w ponownie prowadzonym postępowaniu. Wskazać również przyjdzie, że wobec stwierdzenia braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w sprawie nie znajduje zastosowanie przepis art. 33 w związku z art. 79 ustawy. Zatem zarzut niewystarczającego poinformowania społeczności lokalnej o możliwości udziału w postępowaniu nie mógł odnieść skutku.

W tym stanie faktycznym i prawnym orzeczono, jak w sentencji.

Decyzja ta jest ostateczna.

Pouczenie

Na niniejszą decyzję nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego, jednak strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wymogi formalne sprzeciwu określają art. 46, 47, art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. 2024r., Poz. 935). Wniesienie sprzeciwu od niniejszej decyzji wymaga uiszczenia *wpisu stałego w wysokości 100 zł*.

Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie jej prawa pomocy, obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Zasady przyznawania prawa pomocy oraz skutki przyznania określają art. 243 – 262 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Realizując zasadę dostępu do informacji publicznej o środowisku, na podstawie art. 21 ust. 2 pkt. 9 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 11 lit. a, b i c ustawy oraz art. 85 ust. 3 ustawy, o decyzji niniejszej obwieszczono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach oraz w siedzibie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach na tablicy ogłoszeń, a także zwrócono się do organów o podanie jej do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia.

Członek
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Katowicach
dokument podpisany elektronicznie
przez: Anna Kajzerek-Dziwoki

Członek
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Katowicach
dokument podpisany elektronicznie
przez: Kamila Koziaara

Członek
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Katowicach
dokument podpisany elektronicznie
przez: Katarzyna Stebnicka

Otrzymują:

1. P. przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: P. P. H. U. ASA, ul. – e doręczenie PUH
2. Gmina Kuźnia Raciborska - Burmistrz Miasta Kuźnia Raciborska, ul. Słowackiego 4, 47-420 Kuźnia Raciborska - e doręczenie PURDE
3. Pozostałe strony – w trybie art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko x 3
4. Wójt Gminy Nędza, 47-440 Nędza, ul. Jana III Sobieskiego 5 - e doręczenie PURDE (akta sprawy za osobnym pismem)
5. aa –BE 10

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, 40-127 Katowice, Pl. Grunwaldzki 8-10 – e doręczenie AE:PL-50844-78007-IRSIV-24
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu, 47-400 Racibórz, ul. Batorego 8 - e doręczenie AE:PL-32288-49305-TBHJU-14
3. Dyrektor Zarządu Zlewni w Gliwicach Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, 44-100 Gliwice, ul. Robotnicza 2 – e doręczenie PUH

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze z siedzibą w Katowicach, ul. H. Dąbrowskiego 23.

Inspektorem Ochrony Danych w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Katowicach jest Krzysztof Morkis, e-mail: IOD@katowice.sko.gov.pl

Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach na podstawie:

art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

art. 9 ust. 1 lit. g ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

art. I oraz art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych.

Dane osobowe nie będą udostępniane podmiotom innym niż upoważnione na podstawie prawa lub zawartych umów.

Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane od momentu zakończenia postępowania przez okres co najmniej 10 lat.

Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawienia oraz prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego (tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych).

Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały profilowaniu.

PREZES
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Katowicach
Grzegorz Łaszczyca